

Handläggare
Jeffery Archer
08-508 260 67**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2014-06-12

Samordnad hantering av trafikstörningar i sydostsektorn genom projektet Resval sydost. Lägesredovisning och genomförandebeslut.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesredovisningen från projektet Resval sydost.
2. Trafik- och renhållningsnämnden fattar genomförandebeslut om fortsättning för projektet Resval sydost under åren 2015-2019 med en grundbudget om 2,5 miljoner kronor per år för stadens andel.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefCamilla Byström
Enhetschef

Sammanfattning

Sydostsektorns trafiksystem påverkas under de kommande åren av ett tjugotal ombyggnads- och stadsutvecklingsprojekt. För att ta ett helhetsgrepp startade trafikkontoret under hösten 2013 projektet *Resval sydost* tillsammans med Trafikverket. Projektet syftar till att minimera negativa effekter för resenärerna i sydostsektorn. Resval sydost omfattar åtgärder inom hela trafiksystemet och hela trafikplaneringskedjan.

En mängd fysiska åtgärder genomförs på olika platser för att underlätta trafikflöden under de aktuella projektens byggtid. För att stödja uppbyggnaden av en gemensam lägesbild och planeringsförutsättningar tar Resval sydost fram nya kunskapsunderlag som t ex trafiksimuleringar och resvaneundersökningar. Projektet arbetar även med resvalsåtgärder för att samordna åtgärder mellan de olika kommunerna, Trafikverket och landstingets trafikförvaltning. Dessa syftar till att effektivisera användningen av transportsystemet genom att underlätta för människor att välja nya sätt att resa.

För att säkerställa en samordnad kommunikation har Resval sydost tagit fram en gemensam kommunikationsplan. Syftet med kommunikationen är att skapa ett förtroende hos resenärer och näringsliv och visa på aktörernas medvetenhet om trafikstörningarna.

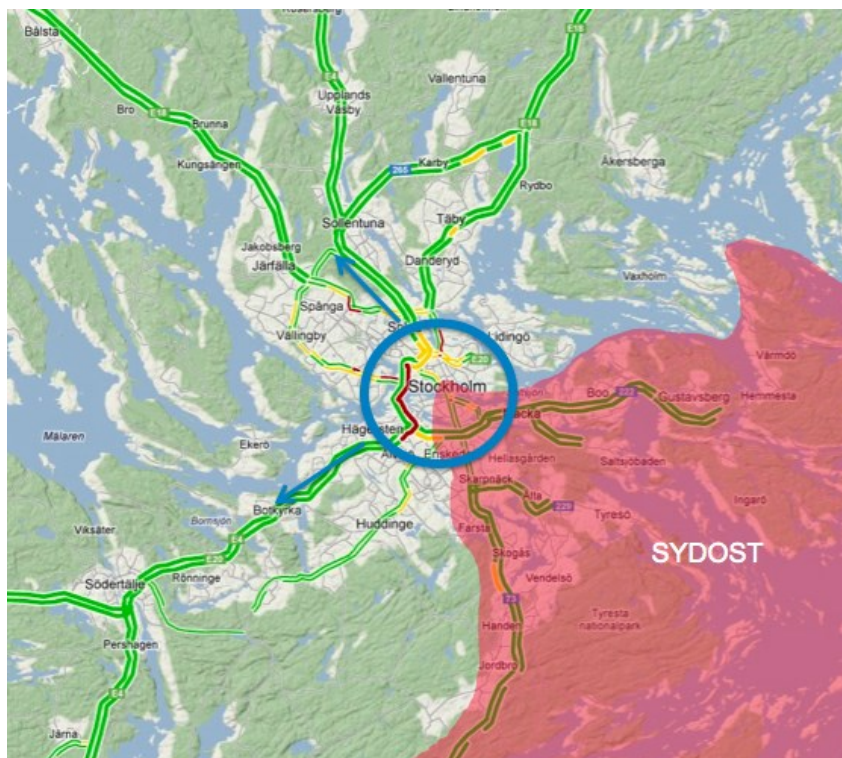
Verksamheten under 2013 och 2014 finansieras av staden och Trafikverket. Projektets kostnader under 2013 uppgick till 0,7 miljoner kronor och för 2014 har projektet en total budget på ca 3,3 miljoner kronor. Kostnaderna för kommande år bedöms uppgå till ca 5 miljoner kronor per år för projektet som helhet som grundbudget. Av dessa är det rimligt att tänka sig att staden tar upp till ca 2,5 miljoner kronor.

Bakgrund

Sydostsektorns trafiksystem påverkas under de kommande åren av ett tjugotal ombyggnads- och stadsutvecklingsprojekt. Några av dessa projekt är ovanligt omfattande både i tid och påverkansgrad, som t ex Slussen, renoveringen av Saltsjöbanan, utbyggnaden av Söderstaden samt renoveringarna av tåg- och tunnelbanebroarna över Söderström.

För att få möjlighet att ta ett samordnat helhetsgrepp startade trafikkontoret under hösten 2013 projektet *Resval sydost* tillsammans med Trafikverket. Projektet syftar till att minimera negativa effekter för resenärerna i sydostsektorn genom fysiska åtgärder, samordning av analyser, trimningsåtgärder och störningsminimering samt kommunikation och påverkan av trafikanternas resval.

Resval sydost samordnar åtgärder mellan de tre huvudmännen för ombyggnads- och stadsutvecklingsprojekten; Stockholms stad, Trafikverket och landstingets trafikförvaltning. Projektet samordnar också ytterligare fem deltagande kommuners aktiviteter och ger stöd i form av kunskapsunderlag och budskapsformulering som kommunerna kan använda. De kommuner som idag samarbetar med Resval sydost är Nacka, Värmdö, Huddinge, Haninge och Tyresö.

Inom Resval sydost definieras sydostsektorn till upptagningsområdet mellan Värmdöleden (väg 222) och Nynäsvägen (väg 73). Trafikstörningar som påverkar Essingeleden och Södra länken ingår också i projektet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret.

Lägesredovisning

Arbetskoncept och organisation

Resval sydost arbetar efter ett koncept som tydliggör att projektet omfattar åtgärder inom hela trafiksystemet och hela trafikplaneringskedjan.

Arbetskoncept inom Resval sydost

Projektet organiseras för att samordnat kunna arbeta inom flera olika områden samtidigt. Projektet ska säkerställa att rätt spetskompetens används samt att prioriteringar och aktiviteter samordnas mellan olika områden.

Projektorganisation för Resval sydost

Projektets styrgrupp är *Styrgruppen för regional framkomlighet* som består av representanter med befogenhet att fatta beslut på hög chefsnivå från trafikkontoret, Trafikverket, landstingets trafikförvaltning, Nacka kommun och Solna kommun.

Regionala trafikgruppen utgör samverkansytta för koordinering mellan intressenter och ombyggnadsprojekt. Regionala trafikgruppen ansvarar bland annat för att upprätta och ajourhålla regionens gemensamma huvudtidplan för trafikstörande arbeten.

I *projektgruppen* sitter projektledningen, som består av projektledare, biträdande projektledare och

kommunikationsansvarig samt en adjungerad representant från landstingets trafikförvaltning. Projektgruppen ansvarar för projektets förankring, framdrift och att genomföra det samordnande arbetet inom projektet.

Det operativa arbetet i projektet bedrivs i tematiska *arbetsgrupper*. För närvarande finns arbetsgrupper etablerade inom kommunikation, mobility management samt analys och uppföljning. Arbetsgruppen för trafikplanering håller på att etableras under sensvåren. Andra arbetsgrupper kan tillkomma och avvecklas senare under projektet vartefter behov uppstår.

Projektstrategigruppen är navet för informationsöverföring, synkronisering och gemensamma prioriteringar mellan arbetsgrupperna. Projektstrategigruppen bemannas av projektledningen, de personer som utsetts till sammankallande i arbetsgrupperna, strategiska personer i huvudmännens linjeorganisationer samt representanter från de samverkande kommunerna.

Nätverket för projektsamordning består av projektledare och kommunikatörer från det tjugotal projekt som är utpekade att samverka inom Resval sydost. Projekten är utvalda därför att de har en betydande påverkan på sydostsektorns trafiksystem.

Nedanstående projekt har utpekats att ingå i Resval sydosts nätverk för projektsamordning:

- Slussen
- Hornsgatans stadsmiljöupprustning
- Götgatans cykelfältsutbyggnad
- Renovering av tunnelbanebroarna över Strömmen
- Renovering av järnvägsbroarna över Strömmen
- Saltsjöbanans renovering (inklusive norra Danviksbron)
- Byggandet av ny Skurubro
- Tvärbanans förlängning från Sickla udde till Sickla station
- Trafikplats Kvarnholmen på väg 222
- Västberga allé
- Tvärbanan från Alvik till Sickla udde (uppgradering av hållplatser och signalsystem)
- Söderstaden (stadsutvecklingsprojekt)
- Åbymotet, trimningsåtgärd i Södra länken
- V73 Ny trafikplats Vega
- Ny Pendeltågsstation Vega

- Södra länken vid Årstaberget (lansering av ny tågbro)
- Årsta Järnvägsbro (underhåll)
- Nynäsbanan – Hemfosa-Tungelsta, nytt dubbelspår
- Ev utbyggnad av ytterligare spår i Flemingsberg, ”spår 0”
- Järlaleden

Aktiviteter – trafikplanering och fysiska åtgärder

En mängd fysiska åtgärder genomförs på olika platser för att underlätta trafikflöden under de aktuella projektens byggtid. Dessa åtgärder sammanställs av Resval sydosts trafikplaneringsgrupp. Trafikplaneringsgruppen ska också säkerställa att åtgärderna genomförs samordnat, så att de får så stor sammantagen effekt som möjligt och att en lösning inte orsakar ett nytt problem på en annan plats.

Trafikplaneringsgruppen ska även identifiera och analysera åtgärder som ännu inte föreslagits, men som kan komma att bli aktuella under olika skeden.

Den sammanställda informationen om åtgärder som genomförs är ett viktigt underlag för kommunikation till sektorns trafikanter. Det är också viktigt att ta fram förklaringar och argument för varför vissa åtgärder *inte* genomförs.

Aktiviteter – samordning och utredning

För att stödja uppbyggnaden av gemensam lägesbild och planeringsförutsättningar tar Resval sydost fram nya kunskapsunderlag.

Resval sydost genomför trafiksimuleringar för att belysa den sammantagna effekten av de trafikstörningar som de aktuella projekten kommer att orsaka. Simuleringar görs för 2015 (med dagens trängselskatter) och 2016 (med nya nivåer på trängselskatt och trängselskatt på Essingeleden). Genom simuleringarna är det möjligt att analysera olika trimningsåtgärders potential och effekter.

Under försommaren kommer riktade resvaneundersökningar att genomföras. Undersökningar görs för att öka kunskapen om vilken trafik som passerar de trånga snitten vid Slussen samt vilka beteenden och alternativ dessa trafikanter har. Projektet kommer att genomföra undersökningar riktade till bilister och cyklister. Diskussioner förs med landstingets trafikförvaltning om

möjligheter att genomföra en undersökning riktad till kollektivtrafikresenärer.

Resval sydost har tagit fram en mätplan med indikatorer som kommer att följas kontinuerligt. Mätplanen innehåller indikatorer för flöden och restider för bilister och cyklister. Diskussioner förs med landstingets trafikförvaltning om att ta fram indikatorer för uppföljning av kollektivtrafiken.

Aktiviteter – resvalsåtgärder

Inom området resvalsåtgärder, eller mobility management, arbetar Resval sydost med att samordna åtgärder mellan de olika kommunerna, Trafikverket och landstingets trafikförvaltning.

Resvalsåtgärder syftar till att effektivisera användningen av transportsystemet genom att underlätta för människor att välja nya sätt att resa. Effektiviseringen kan ske på olika sätt, men i grunden handlar det om att undvika onödiga resor, att resa på andra tider än i rusningstrafik och att resa med mer kapacitetsstarka transportslag som gång, cykel och kollektivtrafik. En del av arbetet inriktas mot att ta fram nya smarta lösningar för att effektivisera infartsparkeringar och trafikantinformation.

Aktiviteter – kommunikation

För att säkerställa en samordnad kommunikation har Resval sydost tagit fram en gemensam kommunikationsplan.

Syftet med kommunikationen är att skapa ett förtroende hos resenärer och näringsliv och visa på aktörernas medvetenhet om trafikstörningarna. Kommunikationen ska visa helhetstänk och samordning mellan aktörerna.

Resval sydost kommer att undersöka bästa lösningen för att ta fram en hemsida där aktuella kunskapsunderlag och störningsinformation för sydostsektorn kommer att sammanställas.

Kommande verksamhet

Resval sydost har idag en etablerad organisation för att samordnat hantera utredningar och åtgärdsplanering i syfte att minimera trafikstörningar i sydostsektorn.

Projektets inledande faser har i stor utsträckning handlat om att ta fram planeringsunderlag i olika former samt att identifiera och prioritera åtgärder. Under 2015 och kommande år handlar arbetets inriktning om att implementera de strategier och åtgärder som beslutas.

Antalet projekt som har pekats ut att samverka inom Resval sydost är så pass stort och varje projekt är i sig indelat i olika skeden, så det kommer löpande att krävas nya åtgärder för att lösa uppkomna planerade och oplanerade utmaningar. Projektet har beredskap för att ta fram alternativa åtgärder och att ompröva strategier om det visar sig att detta är nödvändigt.

Arbetet med fysiska åtgärder kommer att inriktas mot att genomföra trimningsåtgärder, som t ex utbyggnad av kollektivtrafikkörfält eller förbättringar av cykelinfrastrukturen.

Resval sydosts samordnande funktion kommer att fortsätta att ta fram löpande uppföljningar av trafiksystemet funktion för olika trafikslag. Vidare kommer fördjupande trafiksimuleringar av olika åtgärder att genomföras löpande. Resval sydosts nätverk för projektsamordning kommer att fortsätta och utöka kunskapsöverföring mellan olika projekt och dess samlade trafikstörning.

Inom arbetsgruppen för resvalsåtgärder kommer arbetet att inriktas mot breda åtgärder som har effekter på det regionala vägnätet.

Arbetet med samordning av kommunikationen kommer att ske kontinuerligt och anpassas till olika skeden under kommande år.

Ekonomi

Verksamheten under 2013 och 2014 finansieras av staden och Trafikverket, med 50 % vardera. Projektets kostnader under 2013 uppgick till 0,7 miljoner kronor och för 2014 har projektet en total budget på ca 3,3 miljoner kronor.

För 2014 fördelas budgeten översiktlig enligt nedan:

Central samordning och projektledning	500 000
Bemanning och utredningar i arbetsgrupper	900 000
Trafikanalyser och simuleringar	600 000
Resvaneundersökningar etc	650 000

Kommunikation

650 000

Kostnaderna för kommande år bedöms uppgå till ca 5 miljoner kronor per år för projektet som helhet som grundbudget. Av dessa är det rimligt att tänka sig att staden tar upp till ca 2,5 miljoner kronor.

En knäckfråga som behöver redas ut är hur kostnaderna ska fördelas. Det är önskvärt att bredda kretsen av finansiärer i sektorn. Såväl landstingets trafikförvaltning som de samarbetande kommunerna bör vara med och finansiera projektet i någon form. Kostnader för att genomföra fysiska åtgärder, resvalsåtgärder och kommunikationsinsatser behöver fördelas mellan Resval sydost och de utpekade projekten och dess huvudmän. Avsikten är dock inte att öka den totala budgeten utan att befintliga medel hos olika projekt och aktörer ska användas mer effektivt och samordnat.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden godkänner lägesredovisningen från projektet Resval sydost. Kontoret föreslår vidare att nämnden fattar genomförandebeslut om fortsättning för projektet Resval sydost under åren 2015-2019 med en grundbudget om 2,5 miljoner kronor per år för stadens andel.

Slut